

04

זריזות

אכ"ר צור סעידי

**אחים
לנצח**

הופכים
**דיכרון
למורשת**

OLAMI MENTORSHIP

"הוֹי עֵז כַּנְמֵר, וְקַל כַּנְשֵׁר, וְרֵץ כַּצְבִּי, וְגִבּוֹר כַּאֲרִי
לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שְׁבַשְׁמִים".

(משנה מסכת אבות פרק ה משנה כ)

צורי, האיש והחלומות – האיש והמעשים

השילוב הנדיר בין היכולת לחלום, לחזות, לתכנן עתיד. ובד בבד להיות מציאותי, מעשי, יעיל ובעיקר זריז. בקושי הספקת לספר לו את החלום, וצורי כבר באמצע לבצע.

מהחלומות הקטנים ביותר, על כיור נקי וכביסה מקופלת, פרגולה ייחודית, טיסה לחו"ל, או עוד אירוע מטורף בחצר הבית ועד פסגת חלומותיו - מעשיו, הבוסתן הייחודי המכה שורשים, באדמה שצורי כה אהב.

נצעד היום בעקבות אחת התכונות היפות שבלטו בצורי:

הזריזות.

המעשים הקטנים מהם נוצרים אנשים גדולים

"חזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתיצב, בל יתיצב
לפני חשכים"

(משלי כב, כט)

"בא לשבח מדת הזריזות, והיא המהירות במלאכתו. ובאור
הענין: כאשר מטלת עליו מלאכה לעשות, לא ישקט האיש,
כי אם (עד ש...) כלה הדבר לעשותו. והמהירות במלאכה -
כוללת ההקדמה אליה, שלא יאחרנה ליום מחר, והתעסק
בה בלא בטול והפסק בעצלתים. ושבח בעליה ואמר כי
לפני מלכים יתיצב, כי המלכים שואלים ודורשים על איש
אשר כזה, והוא הראוי לפעלם ולעבודתם."

(רבינו יונה מגירונדי)

שאלה למחשבה

זריז או דחייני?

האם הזריזות היא רק דרך לחסוך זמן [דבר חשוב בפני עצמו], או שיש בה משהו שמשנה את מהות העשייה?

זריז או דחייין - להיות או לחדול

"וְתִרְאֶה כִּי טֹבֵעַ הָאָדָם כְּבִד [עצל] מְאֹד, כִּי עֲפָרִיּוֹת הַחֲמֻרִיּוֹת גַּם, עַל כֵּן לֹא יִחְפֹּץ הָאָדָם בְּטִרְח וּמְלָאכָה. וְיָמֵי שְׂרוּצָה לְזָכוֹת לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, צָרִיךְ שִׁיתְגַּבֵּר נֶגְדַּ טֹבְעוֹ עֲצָמוֹ וְיִתְגַּבֵּר וְיִזְדַּרֵּז, שְׂאֵם הוּא מְנִיחַ עֲצָמוֹ בְּיַד כְּבִדּוֹתוֹ [עצלנות], וְדַאי הוּא שְׂלֵא יִצְלִיחַ. וְהוּא מֵה שְׂאֵמֵר הַתְּנָא הָיִי עֵז כְּנֵמֵר, וְקַל כְּנֵשֶׁר, וְרָץ כְּצָבִי, וְגַבּוֹר כְּאַרְיֵי לְעִשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שְׂבִשְׂמִים."

רמח"ל (רבי משה חיים לוצטו)
בספר מסילת ישרים פרק ו

הא כעלי, ב' כצ'23'

” אמבר: כזה הוא היה, דחיינות אצלו הייתה מילה גסה

“

למה הרמח"ל חושב
שמי שיתעצל - אין סיכוי
שיצליח, הרי לכאורה
ההבדל בינו לבין
המזדרז הוא רק כמות
הזמן שמשקיעים בכל
פעולה?

איזהו זריז? הרואה את הנוכח

"וּמְפָרֵשׁ כִּי מִדַּת הַזְרִיזוֹת - לְרֹאוֹת אֶת הַנוֹלָד, וּלְהַקְדִּים סִבַּת הַשְּׂמִירָה מִן הַדְּבָר לְפָנָי עֵתוֹ [=להתכוון לדבר עוד לפני שהדבר קורה בפועל]... עַל כֵּן שָׂבַח בְּכָאן מִדַּת הַזְרִיזוֹת"

רבינו יונה מגירונדי

"חֲלָקֵי הַזְרִיזוֹת שְׁנַיִם, אֶחָד קֹדֵם הַמַּעֲשֵׂה, וְאֶחָד אַחֲרָי כֵּן. קֹדֵם הַתְּחִלַּת הַמַּעֲשֵׂה הוּא שֶׁלֹּא יַחְמִיץ הָאָדָם אֶת הַמְצָוָה, אֶלָּא בְּהִגִּיעַ זְמַנָּהּ אוֹ בְּהִזְדַּמְנָה לְפָנָיו אוֹ בַּעֲלוֹתָהּ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, יִמְהַר יַחֲיִשׁ [=יזרז את] מַעֲשֵׂהוֹ לְאַחֲזוֹ בָּהּ וּלְעֲשׂוֹת אוֹתָהּ, וְלֹא יִנִּיחַ זְמַן לְזְמַן שִׁיתַּרְבֶּה בִּינְתֵימִם."

מסילת ישרים פרק ז

כואב את בטן

איזהו זריז? הרואה את הנוכח

”

אמבר: צור חלם שיהיה פה במשק מגוון של עצי פרי, במשך הלימודים שלו הוא הבין שהוא רוצה לזנוח את החקלאות של זן אחד, ולפתח את המשק לכיוון בוסתן עצי פרי מגוון וכמה שקרוב לטבע. הפנטזיה הזאת הייתה קסומה, אבל הרגישה כמו חלום רחוק, הרי לעצי פרי לוקח שנים עד שהם נקלטים היטב באדמה, ואני והוא תכננו לטוס לשנה או שנתיים לאוסטרליה. צור שיתף את אביו בחלום, ומיד קבל החלטה – הוא פנה לשותף שלו לחלום (גיא) ויחד הם הלכו לרכוש עצי פרי קטנים. הגיעו איתם למשק, נטעו אותם בשקים גדולים, סידרו השקיה. אמרתי לצור מה הוא יעשה עכשיו עם העצים האלה? הוא אמר לי, שהוא היה חייב לנטוע עצים כדי להצהיר כוונות מול עצמו והסביבה, שרעיון הבוסתן הוא אמיתי ויתממש. כך בזמן שנטייל באוסטרליה העצים יפתחו מערכת שורשים, ויהיו עבורו מעין צעד התחייבות ראשון, בדרך להגשמת החלום.

“

מזוסין אל צ'וכי

שאלה למחשבה:

למה הזריז
רואה את
הנולד?

מה הקשר
בין שתי
תכונות
משובחות
אלו?

”
כשצור החליט שהוא רוצה
להעמיק בסיפורי התנ"ך תוך
ימים ספורים, מיד חקר ובדק עד
שמצא פודקאסט שיוכל להאזין
לו ולהעשיר את עצמו.
“

החשיבה המוטת - אם כל חטאת

"אמר עצל ארי בחוץ בתוך רחבות ארצח".

(משלי כב יג)

"שבעה דברים אמר שלמה בעצל: כיצד?
אמרו לעצל, הרי רבך בעיר, לך ולמד תורה ממנו - והוא משיב
אותם, מתירא [=מפחד] אני מן הארי שבדרך.
רבך בתוך המדינה [=בשכונה], אומר להם, מתירא אני שלא יהיה
ארי בין הרחובות.
אמרים לו, הרי הוא בתוך ביתך - אומר להם, אם אני הולך אצלו,
אני מוצא הפתח נעולה וכו', עין שם.
הא למדת, שאין היראה גורמת שיתעצל אלא עצלה גורמת לו שיתירא".

(מסילת ישרים פרק ט)

החשיבה המוטת - אם כל חטאת

"בא להודיע, כי המדות הרעות מתעות השכל, ויבקש טעמים להמשיך
אחרי התאוות, על כן אמר כי העצל ימצא טענה להמשיך אחרי
העצלות, ויפחד מדבר שלא יפחד ממנו זולתו".

רבינו יונה מגירונדי

העצל איננו מעוניין לראות את העתיד, זה פשוט עלול לחייב
אותו לעשות דברים שאם אפשר לדחות למחר, למה שלא
ידחה אותם למחרתיים? אך הזריז איננו מפחד מעשיה, ולכן
הוא יחשוב כבר עכשיו מה יצטרך לעשות בהמשך.

הזריזות הדרר לשיקול דעת טהור

"אמר לו [=אלוקים לאדם הראשון] ואתה מה שמך? אמר לו: אני נאה להקראות אדם שנבראתי מן האדמה"
(מדרש רבה – בראשית פרשה יז)

"תראה כי טבע האדם כבוד מאד, כי עפריות הקמרות גם, על כן לא יחפץ האדם בטרח ומלאכה. ומי שרוצה לזכות לעבודת הבורא יתברך, צריך שיתגבר נגד טבעו עצמו ויתגבר ויזדרז... כי חזוק גדול צריך למי שרוצה לכפות הטבע אל הפכו".

(מסילת ישרים ו)

”

אמבר: לא שמעתי ממנו אף פעם
אין לי כוח, לא בא לי, אחר כך

“

האדם מוגדר כנברא מהאדמה, נגזרת מכך היא הנטייה לעצלות. ומשום כך היא גורמת לכל החלטותיו להיות מוטות לטובת אי עשייה. הזריזות היא הדרך היחידה לגרום להחלטותיו להיות טהורות יותר.

מסקנה: זריזות או עצלות = להיות או לחדול

משנה לנשמה

האם ישנה דרך אחת להצלחה שמתאימה לכולם?

כיצד 'לב טוב' כולל את ארבעת הדברים האחרים?

מדוע לדעתכם החכמים האחרים לא נקטו בתכונת 'לב טוב'?

מוזמנים להעמיק ולפתח שיח לאור המצגת 'משנה לנשמה' באתר אחים לנפש

achimlanefesh.org.il/series/ml

אָמַר לָהֶם (רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו): צֵאוּ וּרְאוּ אִיזוֹהֵי דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׂדֵיבְק בָּהּ הָאָדָם.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: עֵינַי טוֹבָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר:
 חֵבֵר טוֹב. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: שְׁכֵן טוֹב. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אוֹמֵר: הָרוּאָה אֶת הַנּוֹלָד.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: לֵב טוֹב.
 אָמַר לָהֶם: רוּאָה אֲנִי אֶת דְּבָרֵי אֶלְעָזָר בֶּן עֶרְוֹ
 מִדְּבָרֵיכֶם, שֶׁבְּכֹלֵל דְּבָרָיו דְּבָרֵיכֶם.
 אָמַר לָהֶם: צֵאוּ וּרְאוּ אִיזוֹהֵי דֶרֶךְ רַעָה, שְׂפִיתֵי רַחֵק
 מִמְּנָה הָאָדָם.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: עֵינַי רַעָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: חֵבֵר
 רַע. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: שְׁכֵן רַע.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: הַלּוֹה וְאִינוּ מְשֻׁלָּם. אֶחָד הַלּוֹה מִן
 הָאָדָם, כְּלוֹה מִן הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים
 לז, כא): לֹהֵ רְשָׁע וְלֹא יִשְׁלָם, וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: לֵב רַע.
 אָמַר לָהֶם: רוּאָה אֲנִי אֶת דְּבָרֵי אֶלְעָזָר בֶּן עֶרְוֹ
 מִדְּבָרֵיכֶם, שֶׁבְּכֹלֵל דְּבָרָיו דְּבָרֵיכֶם:

(אבות, פרק ב' משנה ט')

להצטרפות
ולחומרי אימון
נוספים סרקו
והיכנסו לאתר
אחים לנפש

אחים
לנפש

© כל הזכויות שמורות ל'אחים לנפש'

OLAMI MENTORSHIP

